

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
проф. Безлюдний О. І.

«___» _____ 2016 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
«ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ»**

за ступенем магістр

(денна та заочна форми навчання)

(на базі ОС «бакалавр», ОКР «спеціаліст»)

(термін навчання 1 рік 10 місяців)

Спеціальність 014.12 Середня освіта. ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

Умань – 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з образотворчого мистецтва для осіб, що вступають на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» зі спеціальності «Образотворче мистецтво», передбачає перевірку фахової підготовки майбутніх викладачів образотворчого мистецтва, рівень їхньої компетентності в галузі теорії, історії та методики образотворчого мистецтва.

Форма проведення вступного випробування - тести, які складаються з **теоретичного і практичного компоненту**.

Абітурієнт повинен **знати**:

- теорію та історію мистецтва, види і жанри образотворчого мистецтва;
- теорію рисунку, живопису;
- теорію декоративно-прикладного мистецтва;
- методику викладання образотворчого мистецтва.

Абітурієнт повинен **вміти**:

- конструктивно мислити, компоувати задане зображення у форматі;
- методично вірно виконувати усі етапи роботи над завданням, володіти графічними засобами виразності;
- будувати перспективні зображення геометричних предметів різної форми.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

<i>Рівень</i>	<i>Сума балів за тести</i>	<i>Характеристика роботи</i>
Початковий	106-111,4	Абітурієнт показав дуже низький рівень підготовки: слабкий рівень теоретичних знань, зовсім не зміг закомпонувати рисунок, побудувати і передати перспективне зображення предметів.

	112-117,4	Абітурієнт показав дуже низький рівень підготовки: слабкий рівень теоретичних знань, не зміг побудувати перспективне зображення предметів.
	118-123,4	Абітурієнт показав низький рівень підготовки: слабкий рівень теоретичних знань, не зміг вірно побудувати перспективне зображення предметів.
Середній	124-132,6	Абітурієнт показав низький рівень підготовки: досить слабкий рівень теоретичних знань, не зміг вірно побудувати перспективне зображення предметів.
	133,5-142,1	Абітурієнт показав посередній рівень підготовки: слабкий рівень теоретичних знань, не зміг вірно побудувати перспективне зображення предметів.
	143-151,6	Абітурієнт показав посередній рівень підготовки: недостатній рівень теоретичних знань, не зміг вірно побудувати перспективне зображення предметів.
Достатній	152,5-161,1	Абітурієнт показав відповідний рівень підготовки: достатній рівень теоретичних знань, зміг побудувати перспективне зображення предметів, але в роботі були допущені незначні огріхи.
	162-170,5	Абітурієнт показав належний рівень підготовки: достатній рівень теоретичних знань, зміг побудувати перспективне зображення предметів, але з незначними помилками.
	171,5-180	Абітурієнт показав достатній рівень підготовки: високий рівень теоретичних знань, зміг вірно побудувати перспективне зображення предметів, але в роботі були допущені окремі неточності.
Високий	181-189,5	Абітурієнт показав досить високий рівень підготовки: високий рівень теоретичних знань, вірно побудував перспективне зображення предметів, але в роботі були допущені незначні неточності.

	190,5-199	Абітурієнт показав досить високий художній рівень підготовки: високий рівень теоретичних знань, вірно побудував перспективне зображення предметів.
	200	Абітурієнт показав дуже високий художній рівень підготовки: високий рівень теоретичних знань, вірно побудував перспективне зображення предметів, закомпонував у форматі, показав високу якість виконання і графічну виразність.

ЗМІСТ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Абітурієнтові на вступному випробуванні необхідно розв'язати тести з теорії, історії та методики образотворчого мистецтва та практичне тестове завдання у формі малюнка (перспективне зображення геометричних тіл).

Теоретичний тест містить 50 запитань, на які подано 4 варіанти відповідей. У таблиці до тесту слід записати правильну, на думку абітурієнта, відповідь. За кожну правильну відповідь нараховується **2 бали**. Отже, максимальна кількість балів, яку може отримати абітурієнт за тест - **100 балів**.

Практичний тест містить завдання, у якому абітурієнт має показати вміння застосовувати теоретичні знання на практиці (перспективне зображення геометричних тіл).

Формат паперу - А3, матеріал - графітний олівець (необхідно мати з собою). Максимальна кількість балів, яку може отримати абітурієнт за практичний тест - **100 балів**.

Загальна сума - **200 балів**.

На розв'язання тестів відводиться **2,5 години**.

ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

Теорія образотворчого мистецтва

Рисунок, графіка. Масштаб зображення. Аналіз та передача пропорцій та конструктивної будови зображуваних предметів. Графічний матеріал. Компонування, пропорції, лінійно-конструктивна побудова, тіні власні та падаючі, передача об'ємів, техніка штрихування та плями, загальне художнє враження. Просторові плани в інтер'єрі та складному натюрморті. Виразні можливості художніх графічних матеріалів. Засоби передачі матеріальності. Начерки. Будова форми голови людини, її конструктивно-анатомічна структура. Анатомічна будова черепа людини. Особливості будови кісток обличчя. Закономірності будови людського тіла: пропорційні співвідношення частин та цілого, характер форми кісток та їх вплив на пластичну

характеристику людського тіла. Особливості пластичної будови фігури.

Живопис, кольорознавство. Мета і завдання живопису як виду мистецтва. Поняття «живопис». Його види і жанри. Функціональні можливості живопису. Закономірності відображення об'ємних форм тоном і кольором. Світлотіньові відношення. Технологія і техніка роботи живописними матеріалами. Послідовність виконання тривалого за часом завдання і короткочасного етюду. Види живопису: станковий та монументальний.

Декоративно-прикладне мистецтво. Види декоративно-прикладного мистецтва. Кераміка, її види. Технологія створення керамічних виробів. Художній розпис тканин. Гобелен. Писанка. Витинанка. Орнамент, його види. Стилізація. Колір у декоративно-прикладному мистецтві.

Історія мистецтва (зарубіжного та українського).

Мистецтво стародавнього світу.

Зарубіжне мистецтво XVII - XVIII століть.

Західноєвропейське мистецтво XIX - XX століть.

Давньоруське мистецтво. Символізм сакрального мистецтва.

Мистецтво Росії XIV - XVII століть.

Мистецтво Росії XVIII - XX століть.

Історія українського мистецтва.

Давньоукраїнське мистецтво.

Скіфо-сарматське мистецтво та античне мистецтво Північного Причорномор'я.

Мистецтво Київської Русі.

Мистецтво XIV- першої половини XVI століття.

Ренесансне мистецтво на землях України. Друга половина XVI - перша половина XVII ст.

Мистецтво бароко і рококо в Україні. Друга половина XVII - середина XVIII ст.

Українське мистецтво нового та новітнього часів.

Мистецтво України другої половини XIX - початку XX століття.

Українське мистецтво XX століття.

Методика образо творчого мистецтва

Мета, завдання та предмет курсу «Образотворче мистецтво з методикою викладання».

Історія розвитку сучасної методики образотворчого мистецтва.

Роль принципів дидактики у навчально-виховному процесі з образотворчого мистецтва.

Педагогічні умови навчання образотворчого мистецтва.

Методологічні засади викладання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі.

Теоретичні основи образотворчої діяльності учнів початкових та середніх класів.

Види образотворчої діяльності та їх значення для навчання, виховання і різнобічного розвитку школярів.

Шкільні програми та учбово-методична література з образотворчого мистецтва.

Психологія образотворчої діяльності молодших школярів та школярів середнього віку.

Позакласна та позашкільна робота з образотворчого мистецтва.

Контроль та оцінка діяльності учнів на уроках образотворчого мистецтва.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонович Є.А. Декоративно-прикладне мистецтво / Є.А. Антонович, Р.В. Захарчук-Чугай, М.Є. Станкевич. - К., 1992.
2. Барышников А. Основы композиции / А. Барышников. - М. : Просвещение, 1978. - 98 с.
3. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты : Рисунок, живопись, композиция. Учеб. пособие / Г. В. Беда. - М. : Просвещение, 1981. - 239 с.
4. Беда Г. В. Живопись : Учеб. для студентов пед. институтов по спец. № 2109 «Черчение, изобраз. искусство и труд» / Г. В. Беда. - М. : Просвещение, 1986. - 192 с., ил.
5. Беда Г. В. Цветовые отношения и колорит / Г. В. Беда. - М. : Просвещение, 1963. - 184 с.
6. Власов В.Г. Новый энциклопедический словарь изобразительного искусства: у 10 т. /В.Г. Власов - Спб.: Азбука-классика, 2008. Т. 9.-848 с.
7. Волков Н. Н. Композиция в живописи / Н. Н. Волков. - М. : Искусство, 1977. - 263 с.
8. Волков Н. Н. Цвет в живописи / Н. Н. Волков. - М. : Искусство, 1965. - 215 с., ил.
9. Гребенюк Г. Е. Основы композиції та рисунок / Г. Е. Гребенюк. Підр. - К. : Техніка, 1997. - 220 с.
10. Голубева О. Л. Основы композиции : учебное пособие для вузов / О. Л. Голубева. М. : Изд. дом «Искусство», 2004. - 120 с. : ил.
11. Г омбрих Э. История искусства / Эрнст Г омбрих; [пер. с англ. : В.А. Крючкова, М.И. Майская].- М.: ООО «Издательство АСТ», 1998.- 674 с.
12. Живопись : [учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений] / Н. Бесчастнов, В. Кулаков, И. Стор [и др.] - М. : ВЛАДОС, 2003. - 224 с.
13. Зайцев А. С. Наука о цвете и живопись / А. С. Зайцев. - М. : Искусство, 1986. - 158 с. : ил.
14. Жданова Н.С. Перспектива : учебное пособие / Н.С. Жданова. - М. : ВЛАДОС, 2004. - 224 с.
15. Ильина Т.В. История искусств. Западно-европейское искусство / Т.В. Ильина. - М.: Высшая школа. 1983. - 317 с.
16. Кара-Васильева Т. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «Великого стилю» / Т. Кара-Васильева. К., 2005
17. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого

мистецтва : навчальний посібник / В.М. Кардашов. - К., 2007. - 296 с.

18. Киплик Д. И. Техника живописи / Д. И. Киплик. - М. : «Сварог и К», 2000. - 343 с.

19. Кирцер Ю. М. Рисунок и живопись / Ю. М. Кирцер. - М. : Высшая школа, Академия, 1998. - 271 с.

20. Книга вчителя дисциплін художньо-естетичного циклу: Довідково-методичне видання / Упоряд. М.С.Демчишин; О.В.Гайдамака. - Харків, 2006. - 768 с.

21. Ковальов О.Є. Декоративно-прикладне мистецтво у школі. 1-7 клас: Навчальний посібник. - Суми, ВТД «Університетська книга», 2006. - 144 с.

22. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. Українське мистецтво: навчальний посібник: у 3-х ч. Ч. 1.

23. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. Українське мистецтво: навчальний посібник: у 3-х ч. Ч. 2

24. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С. Українське мистецтво: навчальний посібник: у 3-х ч. Ч. 3

25. Логвиненко Г.М. Декоративная композиция: учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности «Изобразительное искусство» / Г.М. Логвиненко. - М. : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2008. - 144 с.

26. Михайленко В.Є. Основи композиції / В.Є.Михайленко. - К.: Каравела, 2004. - 304 с.

27. Ли Н. Г. Основы учебного академического рисунка : учебник - М. : изд-во Эксмо, 2005. - 480 с., ил.

28. Маслов Н. Я. Пленэр : Практика по изобразит. искусству. [Учеб. пособие для студентов худож.-граф. фак. пед. ин-тов] / Н. Я. Маслов. - М. : Просвещение, 1984. - 112 с.

29. Миронова Л. Н. Цветоведение / Л. Н. Миронова. - Мн. : Выш. шк., 1984. - 268 с.

30. Нестеренко В.Е. Рисунок головы человека. - Минск, 1992. - 123с.

31. Одноралов Н. В. Материалы в изобразительном искусстве : Пособие для учителей / Н. В. Одноралов. - М. : Просвещение, 1983. - 144 с.

32. Основи викладання мистецьких дисциплін / За ред. Рудницької О.П. - К., 1998. - 84 с.

33. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2003. - 216 с.

34. Печенюк Таміла. Кольорознавство / Таміла Печенюк. - К. : Грані - Т, 2009. - 192 с.

35. Прищенко С. В. Кольорознавство: Навчальний посібник / За ред. проф. Є. А. Антоновича. - К. : Альтерпрес, 2010. - 354 с., іл..

36. Пучков А. С. Методика работы над натюрмортом / А. С. Пучков, А. В. Триселев. - М. : Просвещение, 1982. - 160 с.

37. Рисунок. Живопись. Композиция : Хрестоматия : [уч. пособие / сост. Н. Н. Ростовцев]. - М. : Просвещение, 1989. - 207 с.

38. Ростовцев Н. Н. Академический рисунок / Н. Н. Ростовцев. - М. :

Просвещение, 1984. - 240 с.

39. Ростовцев Н.Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе / Н.Н.Ростовцев. – М., 1980. -122 с

40. Ростовцев Н. Н. Развитие творческих способностей на занятиях рисованием / Н. Н. Ростовцев, А. Е. Терентьев. - М.: Просвещение, 1987. – 176 с.

41. Ростовцев Н. Н. История методов обучения рисованию : рус. и сов. школы рисунка : [учеб. пособие для студентов худож.-граф. фак. пед. ин- тов по спец. № 2109 черчение, рисование и труд] / Н. Н. Ростовцев. - М. : Просвещение, 1982. - 240 с., ил.

42. Сензюк П. К. Композиция в декоративном искусстве / П. К. Сензюк. - К. : Рад. шк, 1988. - 78 с.

43. Смирнов Г. Б. Живопись : [Учебное пособие для студентов худож.-граф. фак. пед. ин-тов] / Г. Б. Смирнов. - М. : «Просвещение», 1975. - 143 с.

44. Сокольникова Н.М. Изобразительное искусство и методика преподавания его в начальной школе / Н.М. Сокольникова. - М.: Академия, 2003. - 368 с.

45. Сомов Ю. С. Композиция в технике / Ю. С. Сомов. - М.Машиностроение, 1987. - 288 с.

46. Стасевич В. Н. Пейзаж. Картина и действительность / В. Н. Стасевич. - М. : «Просвещение», 1978. - 176 с.

47. Стась М. І. Академічний живопис : навчально-методичний посібник / М. І. Стась, Т. К. Касьян. - Черкаси : Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2010. - 244 с.

48. Сухенько В. О. Рисунок. Навчальний посібник / В. О. Сухенько. - К. : «BONA MENTE», 2004. - 184 с., 125 іл.

49. Таранов Н. Н. Основы учебного рисунка и производственной графики : Учеб. пособие / Н. Н. Таранов, С. И. Иванов. - Львов : Свит, 1992. - 208 с.

50. Терентьев А.Е. Рисунок в педагогической практике учителя изобразительного искусства: пособие для учителей / А.Е. Теренев. - М.: Просвещение, 1981. - 175 с.

51. Унковский А. А. Живопись : Вопросы колорита : [учеб. пособие для студентов худ-граф. фак. пед. ин-тов] / А. А. Унковский. - М. : Просвещение, 1980. - 128 с.

52. Унковский А. А. Цвет в живописи / А. А. Унковский. - М. : Просвещение, 1983. - 64 с.

53. Шашков Ю. П. Живопись и ее средства : Учебное пособие для вузов. - 2-е изд. / Ю. П. Шашков. - М. : Академический Проект, 2010. - 128с.

54. Школа изобразительного искусства: В 10 вып. - М., 1987 - 1992.

55. Шорохов Е. В. Композиция : [учеб. для студентов худож.-граф. пед. ин-тов. - 2-е изд., перераб. и доп.] / Е. В. Шорохов. - М. : Просвещение, 1986. - 207 с., ил.

56. Штаничева Н. С. Живопись : Учебное пособие для вузов / Ю. П. Штаничева, В. И. Денисенко. - М. : Академический Проект, 2009. - 271 с. + 32

с. цв. вкл. - (Gaudeamus).

57. Яблонский В.А. Преподавание предметов «Рисунок» и «Основы композиции». - М. : Высшая школа, 1989. - 77 с.

58. Яшухин А. П. Живопись : [учебное пособие для учащихся пед. уч-щ по спец. № 2003 «Преподавание черчения и изобразит. искусства»] / А. П. Яшухин. - М. : Просвещение, 1985. - 288 с., ил.

Затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва. Протокол №7 від 24.02.2017р.

Голова фахової атестаційної комісії

Музика О.Я.